

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Štane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekašišču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petlovrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Sv. Oče Leon XIII.

Kar je bilo pričakovati po poročilih, ki so prihajala že štirinajst dni iz Rima, in česar so se bali verni katoličani po vesolnem svetu, zgodilo se je včeraj. Ob četrty uri popoldne je sv. Oče Leon XIII. mirno v Gospodu zaspal.

Od pretekle sobote se je bilo njegovo stanje poslabšalo, in zdravniki niso dajali upanja, da bi mogli podaljšati njegovo življenje.

Pogosto so ga napadale slabosti, da je bil po več časa v nezavesti.

V noči od nedelje do ponedeljka se je večkrat raznašal glas po Rimu, da je papež umrl. Tako tudi včeraj; a vsakrat se je pokazalo, da je bila vest prezgodnja.

Včeraj je bolezen nekoliko odlegla, tako da je bil sv. Oče pri zavesti. Spoznal je vse okolo stoječe ter se je s šibkim glasom še poslavljajal od nekaterih, med tem ko je druge z očmi pozdravljajal.

Bil je pri zavesti, četudi utrujen in slab, skoro do smrti. Umrl je brez bolečin in boja, mirno in z znaki zadovoljnosti, kakor ugasne luč, kateri je poteklo gorivo.

* * *

Leon XIII. je nenavadna prikazen v cerkveni zgodovini. Bil je 68 let star, ko je postal papež; vladal je

cerkev nad 25 let ter je dosegel leta Pija IX. in sv. Petra. — Prešinjen je bil do dna duše o katoliški cerkvi, ko o ustanovi božji, v kateri kraljuje Kristus, vidno zastopan po svojih namestnikih.

Poznal je potrebe sedanjega časa ter z modrimi naredbami in okrožnicami dajal navode raznim slojem človeške družbe, kako naj uredi svoje življenje in delovanje, da bodo kolikor mogoče pospeševali svojo časno blaginjo in ob enem zagotavljali si nadzemski cilj, kateri jim je postavljen.

Njegovo modrost so spoštovali vladarji in državniki; z modrim svojim postopanjem pridobil je papeštvu ugled, kakešnega prej o raznih časih ni imelo.

S svojimi nagovori in okrožnicami, polnimi modrosti in milobe, je močno uplival na socialni in duševni razvoj našega veka, osobito onega četrstoletja, v katerem je cerkev vladala.

Celo drugoverniki in neprijatelji priznavajo, da Leonovo delovanje je bilo boj duha zoper materijo, in da ta boj je zmagovito izbojeval.

„Joachim Pecci umrje“, rekel je Leon XIII. v svoji bolezni, „ali papež je nezmočljiv in neumrljiv“. In tako je. Opisati in oceniti delovanje in zasluge Leona XIII. ne bodo zadostovale debele knjige.

Bog daj pokojniku zaslužen plačilo na drugem svetu; nam pa in sveti cerkvi kmalu vrednega naslednika.

Rojaki!

Ko se je ustanovila „Krojaška zadruga“ v Gorici, zahtevali so načelniki napredne stranke, naj se strokovnjaku poslovodji izroči vsa oblast in naj se mu popolnoma zaupa.

Poslovodja je bil v resnici vse: tajnik, denarničar, knjigovodja, poslovodja, sploh vse, in pri tedanjem načelniku užival je tako neomejeno zaupanje, da so bili opomini k opreznosti, ki so prihajali od raznih stranij, le glas upi-jočega v puščavi.

Poslovodja bil je naprednjak Avrelj Bisail, ki je znal naprednjaškega duha vcepiti več ali manj vsem zadrugnim uslužbenecem.

Uspeh njegovega delovanja je bil ta, da „Krojaška zadruga“ je imela lanske jesen preobilo blaga, nič denara, pa dolga 115.000 K.

Kdor je poznal ta položaj, kakor n. pr. lastnik „Soče“, je bil prepričan, da polom v „Krojaški zadrugi“ je neizogiben.

Nekateri zadrugni odborniki so nekoliko sanjali o težkem položaju svojega zavoda ter so govorili o likvidaciji. Drugi njih tovariši in nadzorniki, ki niso imeli jasnega pojma o Bisailovem gospodar-

jenju, so se do konec januarja zibali v sladki nadi, da zadrugi bo kmalu pomagano. —

Ko so naprednjaški kolovodje, katerim je bil položaj natančno znan, spoznali, da se bliža konec „Krojaški zadrugi“, poklicali so iz Novega mesta g. Medveda, trgovca in izvedenca v konkurznih zadevah, da prevzame dedščino „Krojaške zadruge“.

G. Medved je pregledal knjige, fakture in blago, katero je cenil — meseca januarja t. l. na 70.000 K.

Buletin, katerega so izdali naprednjaški zdravniki o „Krojaški zadrugi“, se je glasil: Zadruga je pasivna, dolgovi presegajo imetje; odbor ne sme ničesar več izplačati in koj napovedati konkurz, ker drugače zapade kazni.

Odborniki in nadzorniki so zbegani kakor brez glave tekali okoli, ko so zaslišali to smrtno obsodbo. Prostor „Krojaške zadruge“ so bili med tem že oddani g. Medvedu, ki jih je imel sprejeti koj, ko bi se umaknila iz njih „Kroj. z.“, najkasneje pa s 1. jan. 1902.

V teh kritičnih časih je stavil g. Medved neki posredovalen predlog, po katerem naj bi „Kroj. z.“ likvidirala na miren način tako, da bi on prevzel blago za 70.000 K, a z upniki, ki so imeli tir-

jati 75.000 K (brez „Centralne posojilnice“), bi se pogajal in dosegel izdatne popuste. Tu pa bi morala priskočiti „Centralna posojilnica“ na pomoč, ker on je imel gotovine le 20.000 K.

„Centralna posojilnica“ si je mislila, da ako cení g. Medved, ki je kupec, blago na 70.000 K, je to gotovo več vredno in se zanj več dobi, ako se polagoma razprodaja.

Ako se zna g. Medved s strankami pogajati, bomo to skušali tudi mi. Ako imamo zaupati g. Medvedu poleg 40.000 K, katere že ima od nas „Kroj. zadr.“, še drugih 50.000 K, obdržimo rajši sami vse v rokah.

Gospodje okoli „Centralne posojilnice“ so izdali o „Krojaški zadrugi“ drug buletin. Rekli so: zadruga ni pasivna, njeno imetje (blago in tirjatve) presega njene dolgove, le želodec si je pokvarila, preveč blaga ima, pa nič denara. Zato jej hočemo pomagati, odvrniti konkurz, in spraviti jo na noge.

„Centralna posojilnica“ je prevzela plačevanje zadrugnih dolgov proti temu, da njej pripade blago in tirjatve do pokritja stroškov, ki se naberejo. Kar bo čez, ostane zadrugi, ki bo o tem sklepala, ali bo nadaljevala trgovino ali pa likvidirala.

Ker je pa „Centralna posojilnica“ vedela, s kom ima opraviti, kdo da namreč streže „Krojaški zadrugi“ po življenju, je nastopila sodnijsko pot tožbe, rubeža in dražbe.

Popolnoma napačno je, kar trdi neki tukajšnji list, da je bilo blago „Krojaške zadruge“ uradno cenjeno na 88.060 K, ter da javna dražba ni bila razpisana. Uradna cenitev se je vršila v drugi polovici aprila in se je glasila na 44.030 K. Javna dražba je bila razpisana na dan 6. maja.

V zmislu postavnih določb ponudila je „Centralna posojilnica“ pred dražbo 25% več nego je bilo blago uradno cenjeno, namreč 55.073 K. Pravico do enake ponudbe je imel tudi g. Medved. Ako ga ni nikdo na to opozoril, ni to naša krivda.

Znesek, za kateri je „Centralna posojilnica“ prevzela blago, je relativno večji od onega, katerega je meseca januarja ponudil g. Medved, kajti v treh mesecih se je razprodalo nad 15.000 K blaga, kateri znesek prištet gorenji svoti da nad 70.000 K.

Čvekanje, da na javni dražbi bi dal kdo več za blago, je popolnoma prazno, in prav nasprotno je res.

Sicer pa se prezira veliki razloček,

Hrvatski velika revščina; in vse to vsled velikih krivic, ki se godé v vsakem pogledu hrvatskemu ljudstvu. Čitali ste gotovo v „Correspondenzblattu“, kako okrožnico je izdal ostrogonski primas — Vascary na svojo duhovščino gledé madjariziranja. Tudi je znano, da se je pok. kardinal Hajnald v neki okrožnici sam pohvalil, koliko je storil za madjarizacijo. Tudi kalčki ordinarijat je svoječasno odredil ravno nasprotno temu, kar je Rim zapovedal, da se ima namreč veronauk podučevati v materinem jeziku. Madjarski škofje zahtevajo celo, da se uvede madjarski — tudi pri rusinskih unijatih kot cerkveni jezik. V tem smislu obračajo se pogostoma do Rima. Navzlic temu pa, da se jim Rim nikakor ne uda, uvedlo se je vsejedno v unijatskih cerkvah, v najnovejšem času še precej madjarščine. Ako vam povem, da imajo na Ogrskem duhovniki večinoma vse ljudske šole v svojih rokah, a da se pri vsem tem tam na grozovit način širila židovstvo in frama-zonstvo, potem je dovolj rečeno. Sicer pa se, kakor čitam v listih, tudi v Cislit-vanji ne pripravljajo posebno lepe reči, posebno pa ne za katoliško cerkev in za Slovane. Vse kaže, kakor da bi se res hotelo vresničiti prerokovanje onega duhovnika na G., ki je leta 1843 zapisal v matrike, da leta 1943. o Avstriji ne bode več govora. Da se pa to ne zgodi: Videant consules!

Iz Prage, dne 15. julija 1903. — (Poziv slovenskim abiturjentom). — Dospeli ste do važne dobe, ko vam je treba resno in temeljito premisliti, kam naj se obrnete in kakim znanostim se imate posvetiti v bodoče. Pri tem za vas toli odločilnem koraku se obrača podpisano društvo posebno do onih tovarišev abiturjentov, kateri nameravajo nadaljevati svoje študije na kakem vseučilišču. Dobro vam je treba tedaj preudariti katero vseučiliško mesto da si izberete v ta namen! Sicer nikdar ne mislimo pre-cenjevati in prehlajevati lepoto in ugo-dnosti mesta, katero smo si mi izbrali za svoje akademično izobraževanje, toda smelo lahko trdimo, da je za slovenskega dijaka-akademika a pač najprimernejše in najznamenitejše tako mesto zlata slo-vanska Praga.

Dasi je Praga od naše domovine precej oddaljena, vendar ne sme ta okol-nost nikogar pred njo strašiti, kajti v prvi vrsti je tu razmeroma zelo ceno življenje, kakor morda v nobenem drugem vseučiliškem mestu, in to je za sloven-skega dijaka dokaj odločilno in važno. Dalje pa moramo odkrito povdarjati, da se čutita Slovena popolnoma domačega med svojimi slovanskimi brati Čehi, ki Slovenca vsikdar z odkritosrčnim veseljem vabijo in sprejemajo v svojo prijazno in prijetno sredo. Kjerkoli po drugih mestih študira slovensko dijaštvo, povsodi mu je mestno prebivalstvo po svojem mi-sljenju tuje in nasprotno, da celo so-vražno, ter je njegovemu svobodnemu gibanju in napredku neprijazno: nasproti temu pa ga ljubezno prebivalstvo kral-jevske Prage v njegovem stremljenju po izobrazbi ne le ne ovira, temveč mu stoji prijateljsko ob strani in ga ob vsaki pri-liki podpira.

Ne dvomimo da ima slovenski abi-turjent, naj je že študiral v slovenski Ljubljani ali pa v nadri-nemškem Celju, popolnoma trdno in neomagljivo slovansko mišljenje in prepričanje, vendar pa je odločno slovanska Praga zlasti za vsa-kega Slovenca v tem oziru velikega po-mena, ker ravno tu more spoznati pravo slovansko življenje, tu se uči spoznati visoko kulturno, gospodarsko in politično stopinjo bratskega naroda češkega, tu ima ugodno priliko vsestransko razbistriti si svoje duševno obzorje in se poleg tega igraje priučiti še jednemu slovanskemu jeziku in tako dobiti ključ do bogatih zakladov vsestranskega češkega slovstva.

Slovenski akademiki pražki so si osnuli pred dobrim letom tudi svoje lastno središče, kjer je vsak slovenski dijak dobrodošel tovariš neglede na nje-govo osebno ali politično prepričanje.

Društvo si je nabavilo v tem času že precejšno knjižico ter razpolaga z dobro čitalnico, z raznovrstnimi in raznojezični časopisi in revijami. V društvu samem pa sta se razvila tudi pevski zbor in tehnični klub. Razen tega se je ustanovil letos v Pragi tudi „Češko-slovenski, akad. planinski krožek“, ki ima še posebej lepo nalogo zblíževati slovenske in češke akademike ter vzbujati in širiti zanimanje med Čehi za naše krasne slovenske planine.

Iz teh skromnih podatkov je razvidno da je stotolpa Praga v resnici najpri-mernejše mesto za nadaljevanje in spo-poljevanje vseučiliških študij, in raditega vabimo torej vas, slovenske abiturijente, da se v kolikor mogoče obilem številu odzovete našemu prijateljskemu vabilu!

Tozadevna natančnejša pojasnila daje razen spodaj podpisanih tudi tov. Viljem Kukec, stud. ing. v Žalcu na Šta-jerskem.

Za odbor
slov. akad. društva „Ilirija“ v Pragi
Egon Staré, Josip Marn,
tč. predsednik tč. tajnik
Ljubljana, Villa Mary. v Trpovljah

Politični pregled.

Prememba v ministerstvu?

„Slowo Polskie“ poroča, da se misli Körber na ta način rešiti, da rekonstruira svoje ministerstvo, in sicer tako, da iz-roči justični portfelj nekemu poljskemu uradniku, poljedelski portfelj pa nekemu češkemu uradniku.

Dogodki na Hrvatskem.

Novi hrvatski ban, grof Pejačević je razvil v klubu vladne narodne stranke te dni svoj program in je rekel, da smatra kot svojo prvo dolžnost gledati na to, da se dožene med Ogrsko in Hrvatsko definitivna sprava glede finan-cijalnega vprašanja. Potem je rekel, da hoče odpraviti vse krivice, posebno pa da bo strogo na to pazil, da dobe Hr-vatje vse pravice, ki so jim zajamčene v nagodbi. Listi poročajo tudi, da na-merava novi ban predlagati kralju, da se pomilostijo vsi oni, ki so bili kaznovani zadnja dva meseca zaradi izgrede.

Župnik Jemerski in njegov kaplan Šuster, ki sta bila kaznovana na šest-mesečno ječo, nahajata se že na prostem. Isto tako na prostem so baje tudi oni, ki so bili kaznovani zaradi izgrede v Za-presčici.

Varaždinske ječe so vse polne. Ve-čina ujetih pa je zaprta v hlevu ulanske eskadrona.

V Kelemenu so vojaki zabodli kakih 50 ljudi. Vsi so ranjeni na hrbtu, kar kaže, da je bil nastop vojaštva z orožjem nepotreben. Doselej ni bil iz Kelemena še nihče zaslišan in nihče zaprt, kar je tudi dokaz, da so ljudje po nedolžnem trpeli.

V Ivancu teče preiskava proti vsem, ki so zadnje nedelje hoteli iti v župnišče, da podpišejo peticijo za finan-cijalno samostojnost. Vojaki so atakirali ljudstvo po naročilu okrajnega predstoj-nika dr. Brezinsčaka, a častniki pravijo sami, da zato ni bilo povoda, in da je okrajni predstojnik sam kriv vsega, kar se je zgodilo. Pri sodnji so vojaki pri-čevali na korist obtoženim kmetom.

Madjarski napis

na poslopju obratnega ravnateljstva dr-žavnih železnic v Zagrebu, kateri napis je bil prvi vzrok demonstracijam in iz-gredom, je bil v petek odstranjen. Drugi napis se ni napravil.

Na skrajnem vstoku.

Pred par tedni je časopisje mnogo pisalo o morebitni vojski, ki bi imela nastati med Rusijo od jedne, in med Ja-ponsko in Zjedinjenimi državami od druge strani. Povod ti vojski bi bil ta, da je Rusija hotela prepovedati tujim državam vohod v mandjurske luke. Bilo je zaradi tega v Port-Arturu celó posvetovanje ruskih generalov, pod predsedstvom rus-kega vojnega ministra Kuropatkina. Vse je nevstrpljivo pričakovalo izid tega po-svetovanja, ker od tega posvetovanja bilo je odvisno, ali pride do vojske ali pa tudi ne. Zdaj poročam listi, da se je Rusija japonskim zahtevam toliko udala, da dovoljuje tudi drugim državam, da smejo njih trgovske ladje pripluti v mandjurske luke. Sicer si je pa pridržala Rusija vso upravo v Mandjuriji.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — Kakor smo zad-njič poročali, prišlo je na ulici v Gorici prejšnji teden gospo Marijo Žejn, c. kr. poštarico iz Mirna, zlo, in da so jo mo-

rali prenesti v bolnišnico. Kasneje smo pa doznali, da je gospo Žejn zadela kap in da je v bolnišnici že po kratkem času umrla. — Umrl je v tukajšnji bol-nišnici usmiljenih bratov po dolgi in mučni bolezni odvetniški koncipient g. Ludovik Gulin. Pokopali so ga v so-boto. — N. p. v. m.!

Imenovanje. — Imenovan je viš-jim računskim svetnikom in načelnikom računskega oddelka pri finančnem rav-nateljstvu v Trstu g. Maksimiljan Schall-gruber, t. j. oni gospod, kateremu se je moral umakniti g. Bajc, katerega umirovljenje je vzbudilo med uradnim toliko nevolje. To je pa res hitro šlo, prav s parom, kar je toliko značilnejše, ker je znano, da se ravno pri finančnem ravnateljstvu v Trstu uradniška imeno-vanja tako zavlačujejo, kakor ne pri no-benem drugem oblastvu.

„Krojaška zadruga“ — rešena. Iz zgodb sv. pisma je znano, da moabit-ski kralj Balak v Mezopotamiji je poklical preroka Bileama ali Balaama, da bi pre-klél izraelsko ljudstvo, ki je bilo že pre-magalo Basan in deželo kralja Sihon ter se je pripravljalo, da si podvrže deželo moabitsko; ali besede kletve, katere je Bileam izgovarjal, so se preobračale v njegovih ustih v besede blagoslova in iz-rekel je imenitno prerokbo o prihodu Izveličarja. Na to dogodbo smo se spom-nili, ko smo čitali „Sočin“ članek od pre-tekla srede, da je „Krojaška zadruga“ propala. Članek, katerega nikdo ne pozna od dobre strani, pripoveduje, da „Kro-jaška zadruga“ je imela za 120.000 K lepega blaga, katerega jo je oropala „Cen-tralna posojilnica“ za borih 55.000 K, tako da prva je bila oškodovana ali osle-parjena za celih 65.000 K. Lasje so se nam ježili, ko smo čitali to „sramotno kupčijo“, katere so zmogli le ti šmentani klerik-keci. Oslepariti na en mah ubogo zadrugo in njene še ubožnejše člane za svetlih 65.000 K! Trje je grozen čin, ka-terega more po vednosti maščevati le junak iz Gosposke ulice, ki se bori neu-trudno liki sv. Jurij s klerikalnim zmajem.

Ali glej, v današnji „Gorici“ čitam, da znesek 55.000 K je le številka, s ka-teror računa „Centralna posojilnica“, a blago, vredno 120.000 K (po „Sočini“ trditvi), se prodaja do cela na račun „Krojaške zadruge“. Ako je g. Avrelj Bisail znal prodajati blago za 10% draže nego je njega stalo, bo znal g. Božidar Hribar, ki je starejši in razumnejši od njega, prodajati izročeno mu blago vsaj z dobičkom 15% ter pokrivati z njim upravne stroške. „Krojaška zadruga“ dobi tedaj za svoje blago, če je res toliko vredno, kakor trdi „Soča“, čistih 120.000 K; 20.000 K ima dobiti od raznih dolžnikov, ki so v prejšnjih časih kupili blago, pa ne plačali; ima torej aktivov 140.000 K. Tem aktivom nasproti stojijo pasiva, nam-reč 115.000 K dolga pri „Centralni po-sojilnici“ in 30.000 K deležev, skupaj 145.000 K (kakor pravi „Soča“). „Cen-tralna posojilnica“ je v prijetnem polo-žaju, da od svojih tirjatev lahko popusi 10% ali 11.500 K; deleži so se v teku leta znižali za kakšnih 2.500 K, tako da konečni pasivum bi znašal 14.000 K manj, torej le 131.000 K, in da bi preostajalo po izplačanih deležih še 9.000 K gotovine, ki bi se poklonila kot nagrada bivšemu poslovođu Avrelju Bisailu za njegov trud, ali pa, kar bi bilo bolje, kot 30% divi-denda na vse deleže. Hotel je dokazati, da „Krojaška zadruga“ je propadla; a dokazal je s svojimi številkami, da „Kro-jaška zadruga“ lahko izplača, ko proda vse blago, vse deleže in še 30% divi-dende na vrh. Kaj hočete več?

Kje so deleži, vplačani v „Kro-jaško zadrugo“? — Kdor je čital paz-ljivo dosedanje račune in bilance „Kro-jaške zadruge“, se je prepričal, da vpla-čani deleži, rezervni zalog in drugo njeno imetje so založeni v blagu, katerega je g. Avrelj Bisail nakopičil v veliki meri v „Krojaški zadrugi“. To blago poseduje sedaj „Centralna posojilnica“ in je raz-prodaja brez vsakega rizika „Krojaške zadruge“ popolnoma le na račun njenega dolga, tako, da s skupilom se plačajo najprej dolgovi, katere je napravil njen bivši poslovođa, naprednjak g. Avrelj Bisail, potem pa deleži, katere so vpla-čali zadrugniki, ako ne bodo hoteli trgo-vine dalje imeti. Komur je torej na tem, da pridejo zadrugniki do svojih deležev, tako da se jim lahko tudi v gotovini iz-plačajo, naj pridno kupuje v „Krojaški zadrugi“. V njenem blagu so dolgovi Bi-sailovi in deleži družstvenikov; najprej je treba dolgove plačati, a potem pridejo deleži na vrsto. Nevreden slovenskega imena je vsakdo, ki odganja odjemalce od „Krojaške zadruge“!

Dosledni pa smo! — Ko so ho-teli, da naj bi g. Medved dobil v roke „Krojaško zadrugo“, so upili, da je pa-sivna insolventna, da mora odpreti kon-

kurz. — Opozorili so dunajski „Creditoren-Verein“, naj bo oprezen, ker njegovim članom preti nevarnost; nabujskal je nekdo Savorgnanija v Gorici, naj vloži tožbo proti „Krojaški zadrugi“, da ne zarubi njenega blaga pred njim „Cen-tralna posojilnica“; vložili so tožbo in prošnjo za rubež proti „Kroj. zadr.“ radi tirjatve, pri kateri je bila zadruga le po-rokinja; a dolžnika niso nadlegovali z izvršitvijo, dasi je znano, da ni praznih rok. — „Creditoren-Verein“ so stavili ugodne pogoje, da bi dobili moč do „Krojaške zadruge“; pisali so mu 8. fe-bruaria v nemškem jeziku „Vertrauliche Mittheilungen“ na papirju, ki nosi ime znane obrtne tvrdke v Gorici. — Ko je začela „Centralna posojilnica“ pogajanja z upniki, pisali so jim, naj se trdno dr-žijo, ker zadruga ni pasivna in ima trdno zaslombo. — Zdaj pa spet kličejo, da „Kroj. zadr.“ ni več, in tirjajo, naj se proglasi njena smrt. — D o s l e d n i p a s m o !

Ni bil učenec Heren. — Žal, da smo se v svoji nadi varali. Oni deček, katerega so v neki vasi blizu Verone, kakor smo omenili v zadnji štev. svojega lista, našli, žal, ni bil učenec Heren, pač pa neki deček F. Zato pa priporočamo še jedenkrat vsem, ki bi kaj izvedeli o učencu Heren-u, da nemudoma obvesti, o tem njegove stariše, prebivajoče v Go-rici, v ulici Morelli štev. 36. V soboto pretekli so že trije tedni, odkar se deček pogrša. Obvestilo se je o tem potom listov in tudi uradnim potom razne urade, orožniške postaje in redarstvene oblasti, a pri vsem tem nima se toraj o dečku niti najmanjša sleda. Ali ni to čudno?

Izvozní trg. — Na izvoznem trgu v Gorici so prodali dne 17. t. m. 22 kvintalov jabolk po 20 kron, 15 kvintalov fižola v stročju po 9 kron, 30 kvintalov marelic po 36 kron, 400 kvintalov krom-pirja po 4 krone, 12 kvintalov breskev po 58 kron in 3 kvintale fig po 32 kron.

Hlsa, ki se hoče podreti. — Po-slopje, v katerem imajo goriški ognjegasci shranjeno svoje orodje, in ki se nahaja v ulici Morelli, je baje v jako slabem stanju, in se je bati, da se samo poruši.

Razglas. — C. kr. kmetijsko dru-štvo razglašja: Namenjenih je za leto 1903. 2000 K podpore in prid razvitku in pomnožitvi sirarskih društev v deželi. Vabi se torej vse tega zanimajoče se stranke predložiti prošnje v teku časa do prvega avgusta t. l. c. kr. kmetijskemu društvu v Gorici. — Opozarja se isto-dobno da te prošnje morajo biti naprav-ljene na podlagi konkretnih vzrokov in v slučaju ustanovitve novih sirarskih društev, morajo se tudi priložiti dotične načrte in račune.

Cerkvene tatvine. — Tekom zad-njih porotnih razprav sta bila obsojena zaradi raznih cerkvenih tatvin, in sicer Anton Giulio na sedemletno ječo, njegova ljubinka Elisa Ropretich pa na dveletno ječo. Antona Giulia pa je močno razje-zilo, da je dobila njegova ljubinka le dve leti ječe. Da bi se maščeval, razkril je baje še druge tatvine, med katerimi bi bili ona na Kostonjevi, pri Gorici in pa ona na Sv. Gori. Vsled tega začne se proti obema nova preiskava.

Tržaške reči. — Omenili smo v zadnji štev. našega lista, da je priobčil graški list „Grazzer Tagblatt“ vest, da odstopi tržaški namestnik grof Goëss.

Tudi dunajska „N. Fr. Presse“ se je bavila s to zadevo in je pisala, da ni izključena sprememba na tržaškem na-mestništvu. Vse to je baje v zvezi z zadnjimi tržaškimi mestnimi volitvami. Nekaterim se zdi čudno, da ni še do danes potrjena izvolitev tržaškega žu-pana, in govori se celo, da ni izključeno, da ne bi bil tržaški mestni zastop raz-puščen. Prišli so baje na sled grdim sle-parijam, ki so se godile pri zadnjih mestnih volitvah v Trstu. Sicer pa je ravno zdaj obletnica govorice o odstopu grofa Goëssa.

Samo je letos domišljija tržaških politikov, ki čujejo travo rasti, bujnejša, nego je bila lani. Kakor posnemamo iz „Edinosti“, razširjajo se po Trstu letos najrazličnejše govorice. Govori se namreč, da je mestni svet razpuščen, da je že odklonjena potrditev župana, da je že imenovan vladni komisar, ki napravi red na magistratu, da je Kumar pobegnil, da je Benussi zaprt, da so se že odkrila velika poneverjenja, ki bodo spravila v zapor prave tržaške „camore“, da je Jet-mar že vpokojen, da se Goëss ne povrne več v Trst itd. itd. Vse to pač kaže da se bližajo pasji dnevi!

„Prijatelj otroški“ ali darilo pobožnim šolarjem. (Spisal dr. Josip Somrek.) — To je mala molitvena knjižica jako primerna za šolsko mladino,

ki je v tem ali pripade blago za isto ceno „Centralni posojilnici“ ali komu drugemu. Kdor bi drugi blago kupil, bi postal denar, ter odšel z blagom, da ga kolikor mogoče z dobičkom proda. „Centralni posojilnici“ pa je znesek 55.037 K samo številka, s katero račun. V resnici je razprodaja tako vpeljana, da vse, kar prinese, se vpiše na korist „Krojaške zadruga“. Ako je res, kar piše isti list, da je blago med brati vredno 100.000 K ali celo 120.000 K, naj bo vsakdo prepričan, da „Centralna posojilnica“ si bo vestno prizadevala ta znesek z obrestmi vred iz blaga dobiti in da vse, kar skupi — po odbitih upravnih stroških — se vpiše v korist „Krojaški zadrugi“. To se že dela in sicer s prav dobrim uspehom. Ali bi mogel g. Medved tako postopati? Nikakor ne, ker on mora skrbeti za dobiček.

Ako bi bilo prišlo po želji „Soče“ do javne dražbe in bi bil kdo prevzel blago tudi za 70.000 K, bi bila „Krojaška zadruga“ in njeni člani na škodi, kajti dobili bi samo borih 70.000 K, a 50.000 K (kolikor je namreč blago več vredno od tega zneska) bi kupec stavil v svoj žep, medtem ko zdaj pride v korist članom „Krojaške zadruga“. Drugače kot „sramotna kupčija“!

Postopanje „Centralne posojilnice“ je plemenito; na to obrnjeno, da obvaruje zadrugo konkurza ter da pridobi zadrugnikom kolikor mogoče začasno zgubljenih ali počivajočih deležev. To se gotovo doseže, ako Slovenci spoznajo svojo dolžnost ter podpirajo zavod, ki ima zdravo podlago, katerega je le nevednost ali hudobnost spravila na rob pogina.

Žal, da se med Slovenci nahajajo življi, katerim so osebni oziri višji od javne blaginje, kateri po vsi sili delajo na to, da bi zadrugi upihnilli še tisto malo življenja, ki ga ima, namesto da bi jo skrbno negovali, da se okrepi in da po kratkem času zopet čvrsto diha.

Odbor „Krojaške zadruga“ ni mogel boljše varovati njenih koristij nego je storil. Za občni zbor ni bilo časa; odločitev je bila nujna; edini mogoči zastopnik je bil odbor. Ko pa je bila odločitev končana, ni bilo toliko na tem, ali naj se skliče občni zbor nekoliko prej ali nekoliko kasneje. Da bi bil odbor napovedal konkurz, ni bilo povoda; kajti zadruga ni bila niti za trenotek pasivna, ker je imela vrednost v blagu in v tirjatvah. S plačevanjem jej je šlo težko, ali kadar je bil resen slučaj, je vsakrat plačala. Odbor je baje že dovršil potrebne priprave, in v nedolgem času se skliče občni zbor, kateri bo odločeval o nadaljni usodi društva.

Sovražnik je začel javen boj proti zadrugi z namenom, da jo osramoti in uniči. Rojaki, katerim je kaj ležeče na časti slovenskega imena na Goriškem, združite se, ojačite se, branite sebe in poštena narodna podjetja.

Kupujte v „Krojaški zadrugi!“ Pripravite se do zadnjega moža na njen prihodnji občni zbor!

Razstava učenških izdelkov v „Šolskem Domu“.

Kakor smo obljubili, hočemo danes nekoliko natančneje opisati razstavo šolskih izdelkov raznih učnih zavodov na „Šolskem Domu“ ob sklepu letošnjega šolskega leta. Začnimo toraj najprej pri razstavi učenških izdelkov moške obrtno-nadaljevalne trirazredne šole. Ti izdelki so bili razstavljeni v risarski dvorani. Jednajst risarskih miz in vse stene so bile obložene z risarijami; na dvanajsti pa so bile knjižice spisa in računstva. Risarije so bile vse snažne, točno in skromno izdelane, v kolikor se sme zahtevati od obrtnega učenca, ki cel dan več ali manj težka dela opravlja.

Sosebno pozornost so vzbujale risarije Nanuta Izidorja, ki je po originalu prerisal štanderško cerkev in pa one Devetaka Alojzija in Franceta Legiša, ki sta narisala več koleseljnov in vozov.

Načrti Franceta Nemea so se odlikovali po posebni točnosti, načrti Antona Koršiča pa so kazali lep napredek, razviden iz njegovega prvega in poslednjega izdelka v tem šolskem letu.

Iz 2. razreda bilo je največ mizarskih izdelkov, od priprostih sklepov in posameznih delov oprav pa do najmodernejših omar, miz i. t. d., kateri so bili oplešani z različnimi rezbarskimi okraski secesijskega in drugih skladov. Odlikovali so se izdelki Ivana Komela, Brecelj Alojzija, Grosar Gabrijela, Makuc Petra, Glešič Jožefa, Devetak Josipa, Komel Alojzija, Čičigaj Štefana, Bašin Antona, Černe Silvestra i. t. d. Lepa so bila prostoročna risanja Šuligoj Matija in Saražin Josipa.

Iz prvega razreda se je sosebno odlikoval Boltar Albert, od katerega je bilo razstavljenih 17 risarij, prostoročnih geometričnih in mizarskih predmetov. Posebno so tudi dopadale občinstvu risarije Božič Rafaela, Domevšček Ignacija, Kavčič Ivana, Marušič Frančiška i. t. d.

Risarije učenec pripravljalega tedaja so kazale v obče lep napredek, kar se je razvidilo sosebno na izdelkih učenca Josipa Markovčiča.

Iz razloženih knjižic in mnogovrstnih prošanj, ki so slehernem rokodelcu neobhodno potrebne, se je vsakdo prepričal, da so si učenci pridobili tudi v obrtnem računstvu in spisu lepih vodil za njih prihodnji poklic.

Vže Vodnik je trdil, da je Slovenec za uk prebrisane glave. In v resnici je to dokazala v polni meri razstava učenških izdelkov. Naša mladina je zdrava, čila in nadarjena, le vzbuditi je treba dremajoče moči, in prepričali se bomo da je naša mladina za vse sposobna. To pa stori naša obrtno-nadaljevalna šola, ki je nalašč ustanovljena za naše mlade obrtnike in trgovce, ki postanejo sčasoma naši meščani. Gotovo pa je, da bodo gospodarili oni, ki so na duhu močnejših in bolj izobraženi, dočim bodo šibkejši in manj izobraženi vedno le hlapčevali. Roditelji, skrbite toraj, da bodo vaši sinovi, ki so si izbrali katerikoli rokodelstvo, redno hodili v obrtno-nadaljevalno šolo.

Gg. mojstrom pa bodi povedano, da bi v lastnem interesu morali redno pošiljati svoje rokodelce učence v šolo. Saj se je vsak mojster prepričal, kolike nadleže in nevšečnosti ima z okornimi in nevednimi učenci, koliko tvarine mu pokvarijo in kakšni so njih izdelki. Nasprotno mu je pa vzbujen in prebrisan učenec na veliko korist, ker tekmuje v zadnjih učenških letih celo z rokodelskimi pomočniki. Ni li to lep dobiček za gospodarja? Zgubo pri delu, katero ima gospodar zaradi 3—5 ur na teden, ko hodi učenec v šolo, povrne mu učenec v obili meri, tedaj, ko se je dobro izurilo njegovo oko in razvil njegov duh.

Če so učenci — žalibog večinoma, pri neredni šolski hoji take lepo napredovali, koliko večji ne bi bil vspeh, ako bi bili hodili redno v šolo.

Dan danes, ko se tako hitro napreduje v vsaki stroki, pohiteti moramo tudi mi, sicer bomo vedno hlapčevali tujim gospodarjem. Vse zastoj je vpiti po napredku. Ako se ne poslužimo pravih sredstev, bomo vedno le nevedni težaki pri vseh naših telesnih in dušnih zmožnostih. Ako hočemo postati povsod sami svoji, skrbeti moramo za to, da nadarjenost naše mladine postane temelj naše samostojnosti in ob enem gonilna moč našega delovanja. In to nadarjenost moramo podkrepiti jedino le z vstrajnim in neumornim poukom. Zatorej roditelji in gg. mojstri skrbite, da bodo vaši sinovi, oziroma rokod. učenci, marljivo hodili v obrtno-nadaljevalno šolo, da postanejo razumni, spretni in pošteni obrtniki, ker le taki postanejo pravi gospodarji domače obrti, ter bodo na svojem svoji gospodarji.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz Kožbane. — (Odgovor dopisnikom iz Mirnika in Golobrd, priobčenega dopisa v „Soči“ štev. 36. z ozirom na dopis iz Mirnika v „Primorcu“ štev. 25 od dne 19. junija t. l.) —

Jaz sam ne vem ali res ne razumete, ali pa le nočete razumeti kar sem Vam v 41. in 42. štev. „Gorice“ pisal. Zatorej Vam še enkrat povem, dopisa iz Kožbane v „Primorskem Listu“ štev. 17 nisem jaz pisal, ampak le odgovornost istega sem jaz prevzel, in to še le potem, ko sem v „Soči“ štev. 36. čital Vaš nepopolno objavljeni utok, in to mi je dalo povod, da sem v 41. in 42. štev. „Gorice“ zahteval od Vas, da še enkrat objavite utok popolnoma takšen, kakoršnega ste namestništvu poslali. Potem bi Vam bil tudi jaz dal ravno takšen odgovor, kakoršnega sem dal c. kr. namestništvu na Vaš utok, ker bi se ne strinjalo, če bi Vam isti odgovor dal na v „Soči“ priobčeno Vaše čenčanje.

V Vašem dopisu v „Primorcu“ štev. 25. trdite da ste Vi natančno objavili celi utok v „Soči“ in da ne veste o njem nič drugega, ter zahtevate da naj na isto odgovorjam in če vem o utoku kaj več, naj navedem.

Prej pa Vas moram še opomniti, da bolje prečitajte moj dopis v „Gorici“, kajti tam ne pravi da je več točk v utoku kakor v dopisu, ampak da je bilo v posameznih točkah utoka mnogo več navedenega, kar v Vašem dopisu pogrešam, in ravno to kar ste izpustili, je napravljalo vsebini točk utoka vse drugo lice, kakor imajo te točke v dopisu.

Da ne porečete da se Vašim izbranim „ročicam“ izogibljem, pa jih pogledajte. —

1) Da so se volitve po navadi vršile v obč. pisarnici, in da sem jih zdaj prestavil v šolsko sobo, to je res. To pa sem storil ravno zaradi Vas, ker sem slišal večkrat tožbe, da je v občinski pisarnici premalo prostora za volitve. V tej točki pa pogrešam, kar ste v utoku trdili, da volitev ni pričela ob določeni uri. No, volilna komisija je bila točno ob uri pripravljena. Ako ste pa Vi volilci imeli nujnejše opravke semtertja po „kantonih“, in da se niste udeležili volitve ob določeni uri, je to Vaša krivda.

2.) V točki dve ste izpustili vse, kar ste v utoku pod to točko navedli in sicer, da niso bile volitve pravilno razglašene, ter da so se po navadi vršile volitve v obč. pisarnici, a zdaj da sem prestavil volitev v šolsko sobo, in da so volilci vsled nevednosti kje da se volitev vrši, čakali pred obč. pisarno, kedaj se vrata odpro in volitve prično. In da bi volilci zaradi tega volitev zamudili? To je pač smešno. Skrbni volilec bi gotovo od 9—12 ure ne stal pred vrati obč. pisarnice ter zrl v na vratih pribiti razglas, da se vrše volitve v šolski sobi. Ako bi pa bil kakšen izmed volilcev, ki ne zna čitati, bi isti tudi ne čakal pred obč. pis. 3 ure časa, ampak vprašal bi koga, kje da se vršijo volitve. Jako prismojen bi mogel biti oni, ki ne bi mogel v Kožbani dobiti volilne sobe, posebno ker je bila Kožbana polna ljudstva.

3.) Šolska priprava se je odstranila, tako, da so imeli volilci in cela volilna komisija dovolj prostora. Imenujte enega ki bi ne mogel priti do volitve zaradi pomanjkanja prostora, drugače je Vaša trditev neresnična. V tej točki pogrešamo kar ste v utoku omenili gledč županove stranke. S tem, da imenujete županova stranka, imenujete me kot voditelja stranke. Pokažite mi, kake stranke voditelj sem bil jaz! V tej točki utoka ste tudi zapisali, da se je volilec županu priljubljene stranke dovolil vstop k volitvi še potem, ko so bila že vrata zaprta, dočim se je vsakomur Vaše stranke zabranil vstop, ter da so Vašega volilca Janeza Magnana celo vrgli iz volilne sobe. — (Zdaj pogledajte točko 3. kako

vsebinsko ima ta točka v Vašem utoku in kako vsebinsko ima ta točka v Vašem dopisu. Ako trezno čitate, se pač prepričate da v utoku je vze Vaše „orožje“ stalo obrnjeno proti meni, dočim je sedaj v Vašem dopisu isto „orožje“ obrnjeno zdaj bolj proti zraku.) Na Vaše trditve zahtevam dokaze.

1. Komu se je dovolil vstop k volitvi potem, ko so že bila vrata zaprta? 2. Kdo je vrgel J. Magnana iz volilne sobe? Na dan z dokazi!

Poslušajmo kaj pravi o ti stvari občinski obhodnik: Ko je predsednik volitve zaprl opoludne vrata, je mene postavil pred vrata, da vsakomur zabranim vstop. Kmalu pa se je nabralo nekoliko volilcev pred vrati, ki so siloma hoteli vdreti v volilno sobo. Temu nastopu se jaz protivim, ter jim rečem, da zdaj je vsakemu prepovedan vstop. Na to mi odgovorijo isti, zakaj sem pa pustil J. Magnana noter, ko so že bila vrata zaprta. Na to jim jaz ugovarjam, da jaz nisem nobenemu dovolil vstopa; a isti še dalje trdijo, da je šel J. M. potem noter, ko so že bila vrata zaprta. Zdaj sem se hotel res prepričati, odprem vrata in resnično vidim omenjenega J. M. ravno blizu vrat. Pokličem ga ven, ter rečem isti. Ker trdite da je ta šel v volilno sobo, potem ko so že bila vrata zaprta, ga imate tu. Tako toraj občinski obhodnik!

Ste-li zdaj prepričani, da so le Vaši volilci izzvali ven Vašega „tihatapca“? Ko sem pajaz kot predsednik volitve izvedel za ta slučaj, pomnožil sem stražo na vratih s tem, da je stopil tudi c. kr. orožnik pred vrata, ter zabranil vsakomur vstop. (Dalje pride.)

S Sušaka pri Reki. — (Izv. dop.)

(Žalostne hrvatske narodno politične razmere in sedanji nemiri po Hrvatskem.) — Vprašali ste me, naj bi Vam nekoliko opisal naše razmere in nemire. Da so te razmere jako žalostne, doznali ste že iz raznih listov. Tu vam pa pošljem reški „Novi list“ štev. 139., 24. junija t. l., ki priobčuje jako jedernat članek o vsem tem, kar se pri nas dogaja. Zdaj je pri nas še precej mirno, četudi se ni še odpravila nagla sodba. Med nemiri bival sem večinoma na Trsatu, a tu je bilo mirno. Ne pa tako na Sušaku in v njegovi okolici. Najhuje pa je bilo gotovo v Bakru, v Grobniku, v Hreljinu, v Zlobinu, v Grižanah in v Bribiru. Prave junakinje so bile v Hreljinu žene, kajti mož ni bilo doma, ker se nahajajo večinoma v Ameriki. Ko je vprašal orožnik neko ženo, ako se je udeležil demonstracij tudi njen mož, odrezala se je ta: „Saj bi me bilo tudi sram biti mu žena, ako bi ne bil tega storil“. Ko je izpraševalni sodnik iz Bakra neko ženo vprašal, kako se imenuje, hotela je ona poprej vedeti, kako da se imenuje on. Ko ji je ta rekel, da se imenuje Starčević, odgovorila mu je ona: „Ne Starčević se ne zovete Vi, nego zovete se Sljepčević, jerbo Starčević bio je pošten čovjek!“ Ko ji je na to izpraševalni sodnik zažugal z ječo, odgovorila mu je, da se te prav nič ne boji, češ, da živi že 62 let, namreč odkar je živa, v ječi, ker je itak cela Hrvatska za Hrvate prava pravcata ječa.

Nobeno čudo ni, da je pri nas vse zadolženo. Kako pa da se pri nas ljudstvu naklada dolg, pokaže naj vam ta-le slučaj. Podravina je bila še do pred nekaj let popolnoma nezadolžena. Prišli so pa tje uradniki, ki so hoteli jako dobro živeti, a niso imeli za to zadostnih plač; in kaj so napravili? Hodili so po najrazličnejših nepotrebnih komisijah, povlekli denara dotične komisije iz blagajnic, potem pa naprtili vse te stroške narodu. Strašna je tudi pri nas občinska uprava. Kot občinski uradniki nastavljajo se pri nas zgolj le vladne kreatura. In ti ljudje postopajo tako samovoljno, da je grozota. Vsi protesti ne izdajo ničesar. Vladi je le na tem ležeče, da so ji uradniki popolnoma udani, ter da se slepo pokore njenim nakanam. Sicer vlada po celi

ko se ta udeležnje daritve sv. maše. Knjižica stane le 10 vin. in se dobiva pri knjigotržcih in pri izdajatelju, gosp. dr. Josipu Somreku, v Šmarju pri Jelsah.

Zakupni razglas c. i. kr. vojaških skladišč in preskrbovališč zaradi zagotovljenja predmetov sena, slame, drv in premoga, potem deloma ovsu za leto 1903—1904. — Ta zakupna obravnava se bode obdrževala 5. avgusta 1903. v postaji in preskrbovalnem magazinu v Trstu za zakupni postaji Trst in Koper, dne 3. avgusta v postaji in preskrbovalnem magazinu v Gorici za zakupni postaji Gorica in Gradišče in dne 17. avgusta v postaji in preskrbovalnem magazinu v Trbižu za zakupno postajo Bovec (z zaporom hvoške doline) in sicer za vse omenjene postaje glede drv za kurjavo za čas od 1. septembra 1903 pa do 30. aprila 1904, glede sena, slame, premoga in ovsu za čas od 1. oktobra 1903. pa do 30. septembra 1904. Za nastopne približne preskrbovalne potrebščine posadkinih čet, zavod. in deželno-brambovskih oddelkov: I. za zakupno postajo Trst: 67 porcij po 3400 gr. sena na dan, 67 porcij po 2100 gr. slame za steljo na dan, 202 m cent. slame za postelje na 4 mesece, 64 kg trdega lesa po 423 kg na mesec po leti, 53 m cent. premoga na mesec po leti, 340 m³ trdega lesa po 423 kg na mesec po zimi, 220 m cent. premoga na mesec po zimi. II. za zakupno postajo Gorica: 151 porcij sena po 3400 gr. na dan, 120 porcij sena po 4500 gr. na dan, 271 porcij slame za postelje po 2100 gr. na dan, 172 m cent. slame za postelje na 4 mesece, 46 5/55 trbovliškega premoga po 423 kg na mesec po zimi in 213 60 po zimi. III. za zakupno postajo Gradišče: 3 m cent. po 2100 gr. slame za postelje na 4 mesece, 2 m³ po 423 kg trdega lesa na mesec po zimi in 3 m³ po leti. IV. za zakupno postajo Bovec: 3 m cent. slame za postelje na 4 mesece, 1 m³ po 423 kg trdega lesa na mesec po leti in 10 1/2 m³ po zimi. — Približna tekoča letna potrebščina znaša za I. zakupno postajo Trst: 900 m cent. sena, 550 m cent. slame za steljo, 660 m cent. slame za postelje, 2000 m³ trdega lesa, 1600 m cent. premoga. II. za zakupno postajo Gorica: 3792 m cent. sena 2040 m cent. slame za steljo, 516 m cent. za postelje, 1350 m cent. trdega lesa, 3187 685 m cent. premoga. III. za zakupno postajo Gradišče: 9 m cent. slame za postelje, 30 m³ trdega lesa. IV. za zakupno postajo Bovec: 9 m cent. slame za postelje, 65 m³ trdega lesa.

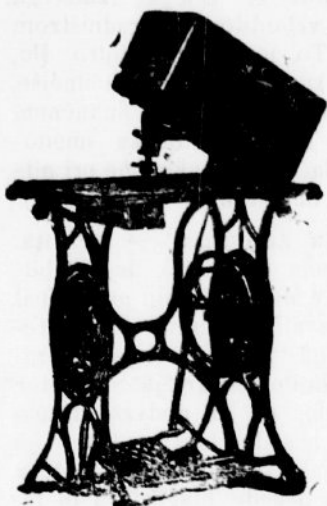
Loterijske številke.

18. julija.

Dunaj 11 41 40 13 18
Gradec 17 33 27 90 6

Fani Drašček, zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na leden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Jos. Munih

krčmar na Kornju

usoja se uljudno naznaniti, da prevzame s 1. avgustom krčmo

Štefana Kofola
na Tržaški cesti 21,

ki je priskrbljena tudi s hlevi za živino. — Priporoča se vže naprej slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. — Postrežba točna, cene zmerne.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi **svojo prodajalnico jestvin.**

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mлина v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek *gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!*

Odda se v najem
tripritlične prostore

v ulici Vetturini št. 9.

Oglasiti se je v „Narodni Tiskarni.“

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarchije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri trdki

J. Zornik, Gorica

Gosposka ulica 7. zmiraj najboljji najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gume, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljih moderecev vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Krojaška mojstra Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Presrečno zahvalo izrekajo tem potom veleč. duhovščini, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za čast, ki so izkazali naši preljubljeni soprogli oziroma materi, sestri

Mariji Žejn roj. Moser,

c. kr. poštarici v Mirnu pri Gorici,

ob času, ko smo jo spremili v večnemu počitku

žalujoči ostali.

V Mirnu, 20. julija 1903.

Protokol. trdka

Lucijan Kovačič,

pri Sv. Luciji,

naznanja s tem častitim obrtnikom in trgovcem Soške, Baške in Idrijske doline, da je otvorila svojo veliko zalogo **pristnega tropinca, ovsu, koruze, moke** in vsakovrstnega kolonijalnega blaga, ter bo vse to razprodajala na debelo po **najnižjih** konkurenčnih cenah, ki ne presežejo nikdar Goriških tržnih cen na debelo. — Izvršuje vsako naročilo točno, kulantno in pri večjih na zahtevo tudi s prevajanjem blaga na dom priporoča se naklonjenosti svojih domačinov.

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvorja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

Vsak dan od 8. do 12. dop. in
pond. in četrtek od 2. do 4. pop.

Izhaja vsa: torek in soboto ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdievem tekalšču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Sv. Oče Leon XIII.

Kar je bilo pričakovati po poročilih, ki so prihajala že štirinajst dni iz Rima, in česar so se bali verni katoličani po vesolnem svetu, zgodilo se je včeraj. Ob četrti uri popoldne je sv. Oče Leon XIII. mirno v Gospodu zaspal.

Od pretekle sobote se je bilo njegovo stanje poslabšalo, in zdravniki niso dajali upanja, da bi mogli podaljšati njegovo življenje.

Pogosto so ga napadale slabosti, da je bil po več časa v nezavešči.

V noči od nedelje do ponedeljka se je večkrat raznašal glas po Rimu, da je papež umrl. Tako tudi včeraj: a vsakrat se je pokazalo, da je bila vest prezgodnja.

Včeraj je bolezen nekoliko odlegla, tako da je bil sv. Oče pri zavesti. Spoznal je vse okolo stoječe ter se je s šibkim glasom še poslavljajal od nekaterih, med tem ko je druge z očmi pozdravljajal.

Bil je pri zavesti, četudi utrujen in slab, skoro do smrti. Umrl je brez bolečin in boja, mirno in z znaki zadovoljnosti, kakor ugasne luč, kateri je poteklo gorivo.

* * *

Leon XIII. je nenavadna prikazen v cerkveni zgodovini. Bil je 68 let star, ko je postal papež; vladal je

cerkev nad 25 let ter je dosegel leta Pija IX. in sv. Petra. — Prešinjen je bil do dna duše o katoliški cerkvi, ko o ustanovi božji, v kateri kraljuje Kristus, vidno zastopan po svojih namestnikih.

Poznal je potrebe sedanjega časa ter z modrimi naredbami in okrožnicami dajal navode raznim slojem človeške družbe, kako naj uredi svoje življenje in delovanje, da bodo kolikor mogoče pospeševali svojo časno blaginjo in ob enem zagotavljali si nadzemski cilj, kateri jim je postavljen.

Njegovo modrost so spoštovali vladarji in državniki; z modrim svojim postopanjem pridobil je papeštvu ugled, kakega prej o raznih časih ni imelo.

S svojimi nagovori in okrožnicami, polnimi modrosti in milobe, je močno uplival na socialni in duševni razvoj našega veka, osobito onega četrtsotletja, v katerem je cerkev vladala.

Celo drugoverniki in neprijatelji priznavajo, da Leonovo delovanje je bilo boj duha zoper materijo, in da ta boj je zmagovito izbojeval.

»Joahim Pecci umrje«, rekel je Leon XIII. v svoji bolezni, »ali papež je nezmotljiv in neumrljiv«. In tako je. Opisati in oceniti delovanje in zasluge Leona XIII. ne bodo zadostovale debele knjige.

Bog daj pokojniku zaslužen plačilo na drugem svetu; nam pa in sveti cerkvi kmalu vrednega naslednika.

Rojaki!

Ko se je ustanovila „Krojaška zadruga“ v Gorici, zahtevali so načelniki napredne stranke, naj se strokovnjaku poslovodji izroči vsa oblast in naj se mu popolnoma zaupa.

Poslovodja je bil v resnici vse: tajnik, denarničar, knjigovodja, poslovodja, sploh vse, in pri tedanjem načelniku užival je tako neomejeno zaupanje, da so bili opomini k opreznosti, ki so prihajali od raznih strani, le glas upajočega v puščavi.

Poslovodja bil je naprednjak Avrelj Bisail, ki je znal naprednjakega duha vcepiti več ali manj vsem zadržnim uslužbencem.

Uspeh njegovega delovanja je bil ta, da „Krojaška zadruga“ je imela lanske jesen preobilo blaga, nič denara, pa dolga 115.000 K.

Kdor je poznal ta položaj, kakor n. pr. lastnik „Soče“, je bil prepričan, da polom v „Krojaški zadrugi“ je nezogiben.

Nekateri zadržni odborniki so nekoliko sanjali o težkem položaju svojega zavoda ter so govorili o likvidaciji. Drugi njih tovariši in nadzorniki, ki niso imeli jasnega pojma o Bisailovem gospodar-

jenju, so se do konec januarja zibali v sladki nadi, da zadrugi bo kmalu pomagano. —

Ko so naprednjaški kolovodje, katerim je bil položaj natančno znan, spoznali, da se bliža konec „Krojaški zadrugi“, poklicali so iz Novega mesta g. Medveda, trgovca in izvedenca v konkurznih zadevah, da prevzame dedščino „Krojaške zadruge“.

G. Medved je pregledal knjige, fakture in blago, katero je cenil — meseca januarja t. l. na 70.000 K.

Buletin, katerega so izdali naprednjaški zdravniki o „Krojaški zadrugi“, se je glasil: Zadruga je pasivna, dolgovi presegajo imetje; odbor ne sme ničesar več izplačati in koj napovedati konkurz, ker drugače zapade kazni.

Odborniki in nadzorniki so zbegani kakor brez glave tekali okoli, ko so slišali to smrtno obsodbo. Prostori „Krojaške zadruge“ so bili med tem že oddani g. Medvedu, ki jih je imel sprejeti koj, ko bi se umaknila iz njih „Kroj. z.“, najkasneje pa s 1. jan. 1902.

V teh kritičnih časih je stavil g. Medved neki posredovalen predlog, po katerem naj bi „Kroj. z.“ likvidirala na miren način tako, da bi on prevzel blago za 70.000 K, a z upniki, ki so imeli tir-

jati 75.000 K (brez „Centralne posojilnice“), bi se pogajal in dosegel izdatne popuste. Tu pa bi morala priskočiti „Centralna posojilnica“ na pomoč, ker on je imel gotovine le 20.000 K.

„Centralna posojilnica“ si je mislila, da ako ceni g. Medved, ki je kupec, blago na 70.000 K, je to gotovo več vredno in se zanj več dobi, ako se polagoma razprodaja.

Ako se zna g. Medved s strankami pogajati, bomo to skušali tudi mi. Ako imamo zaupati g. Medvedu poleg 40.000 K, katere že ima od nas „Kroj. zadr.“, še drugih 50.000 K, obdržimo rajši sami vse v rokah.

Gospodje okoli „Centralne posojilnice“ so izdali o „Krojaški zadrugi“ drug buletin. Rekli so: zadruga ni pasivna, njeno imetje (blago in tirjave) presega njene dolgove, le želodec si je pokvarila, preveč blaga ima, pa nič denara. Zato jej hočemo pomagati, odvrniti konkurz, in spraviti jo na noge.

„Centralna posojilnica“ je prevzela plačevanje zadržnih dolgov proti temu, da njej pripade blago in tirjave do pokritja stroškov, ki se naberejo. Kar bo čez, ostane zadrugi, ki bo o tem sklepala, ali bo nadaljevala trgovino ali pa likvidirala.

Ker je pa „Centralna posojilnica“ vedela, s kom ima opraviti, kdo da namreč streže „Krojaški zadrugi“ po življenju, je nastopila sodnijsko pot tožbe, rubeža in dražbe.

Popolnoma napačno je, kar trdi neki tukajšnji list, da je bilo blago „Krojaške zadruge“ uradno cenjeno na 88.060 K, ter da javna dražba ni bila razpisana. Uradna cenitev se je vršila v drugi polovici aprila in se je glasila na 44.030 K. Javna dražba je bila razpisana na dan 6. maja.

V zmislu postavnih določb ponudila je „Centralna posojilnica“ pred dražbo 25% več nego je bilo blago uradno cenjeno, namreč 55.073 K. Pravico do enake ponudbe je imel tudi g. Medved. Ako ga ni nikdo na to opozoril, ni to naša krivda.

Znesek, za kateri je „Centralna posojilnica“ prevzela blago, je relativno večji od onega, katerega je meseca januarja ponudil g. Medved, kajti v treh mesecih se je razprodalo nad 15.000 K blaga, kateri znesek prištet gorenji svoti da nad 70.000 K.

Čvekanje, da na javni dražbi bi dal kdo več za blago, je popolnoma prazno, in prav nasprotno je res.

Sicer da se prezira veliki razloček.

ki je v tem ali pripade blago za isto ceno „Centralni posojilnici“ ali komu drugemu. Kdor bi drugi blago kupil, bi postal denar, ter odšel z blagom, da ga kolikor mogoče z dobičkom proda. „Centralni posojilnici“ pa je znesek 55.037 K samo številka, s katero račun. V resnici je razprodaja tako vpeljana, da vse, kar prinese, se vpiše na korist „Krojaške zadruge“. Ako je res, kar piše isti list, da je blago med brati vredno 100.000 K ali celo 120.000 K, naj bo vsakdo prepričan, da „Centralna posojilnica“ si bo vestno prizadevala ta znesek z obrestmi vred iz blaga dobiti in da vse, kar skupi — po odbitih upravnih stroških — se vpiše v korist „Krojaški zadrugi“. To se že dela in sicer s prav dobrim uspehom. Ali bi mogel g. Medved tako postopati? Nikakor ne, ker on mora skrbeti za dobiček.

Ako bi bilo prišlo po želji „Soče“ do javne dražbe in bi bil kdo prevzel blago tudi za 70.000 K, bi bila „Krojaška zadruga“ in njeni člani na škodi, kajti dobili bi samo borih 70.000 K, a 50.000 K (kolikor je namreč blago več vredno od tega zneska) bi kupec stavil v svoj žep, medtem ko zdaj pride v korist članom „Krojaške zadruge“. Drugače kot „sramotna kupčija“!

Postopanje „Centralne posojilnice“ je plemenito; na to obrnjeno, da obvaruje zadrugo konkurza ter da pridobi zadrugnikom kolikor mogoče začasno zgubljenih ali počivajočih deležev. To se gotovo doseže, ako Slovenci spoznajo svojo dolžnost ter podpirajo zavod, ki ima zdravo podlago, katerega je le nevednost ali hudobnost spravila na rob pogina.

Žal, da se med Slovenci nahajajo življi, katerim so osebni oziri višji od javne blaginje, kateri po vsi sili delajo na to, da bi zadrugi upihnili še tisto malo življenja, ki ga ima, namesto da bi jo skrbno negovali, da se okrepi in da po kratkem času zopet čvrsto diha.

Odbor „Krojaške zadruge“ ni mogel boljše varovati njenih koristij nego je storil. Za občni zbor ni bilo časa; odločitev je bila nujna; edini mogoči zastopnik je bil odbor. Ko pa je bila odločitev končana, ni bilo toliko na tem, ali naj se skliče občni zbor nekoliko prej ali nekoliko kasneje. Da bi bil odbor napovedal konkurz, ni bilo povoda; kajti zadruga ni bila niti za trenotek pasivna, ker je imela vrednost v blagu in v tirjatvah. S plačevanjem jej je šlo težko, ali kadar je bil resen slučaj, je vsakrat plačala. Odbor je baje že dovršil potrebne priprave, in v nedolgem času se skliče občni zbor, kateri bo odločeval o nadaljni usodi društva.

Sovražnik je začel javen boj proti zadrugi z namenom, da jo osramoti in uniči. Rejaki, katerim je kaj leželo na časti slovenskega imena na Gorškem, združite se, ojačite se, branite sebe in poštena narodna podjetja.

Kupujte v „Krojaški zadrugi!“ Pripravite se do zadnjega moža na njen prihodnji občni zbor!

Razstava učenskih izdelkov v „Šolskem Domu“.

Kakor smo obljubili, hočemo danes nekoliko natančneje opisati razstavo šolskih izdelkov raznih učnih zavodov na „Šolskem Domu“ ob sklepu letošnjega šolskega leta. Začnimo toraj najprej pri razstavi učenskih izdelkov moške obrtno-nadaljevalne trirazredne šole. Ti izdelki so bili razstavljeni v risarski dvorani. Jednajst risarskih miz in vse stene so bile obložene z risarijami; na dvanajsti pa so bile knjižice spisja in računstva. Risarije so bile vse snažne, točno in skromno izdelane, v kolikor se sme zahtevati od obrtnega učenca, ki cel dan več ali manj težka dela opravlja.

Sosebno pozornost so vzbujale risarije Nanuta Izidorja, ki je po originalu prerisal štanderško cerkev in pa one Devetaka Alojzija in Franceta Legiša, ki

Načrti Franceta Nemca so se odlikovali po posebni točnosti, načrti Antona Koršiča pa so kazali lep napredek, razviden iz njegovega prvega in poslednjega izdelka v tem šolskem letu.

Iz 2. razreda bilo je največ mizarških izdelkov, od priprostih sklepov in posameznih delov oprav pa do najmodernejših omar, miz i. t. d., kateri so bili oplešani z različnimi rezbarskimi okraski secesijskega in drugih skladov. Odlikovali so se izdelki Ivana Komela, Breclj Alojzija, Grosar Gabrijela, Makuc Petra, Gleščič Jožefa, Devetak Josipa, Komel Alojzija, Čičigaj Štefana, Bašin Antona, Černe Silvestra i. t. d. Lepa so bila prostoročna risanja Šuligoj Matija in Saražin Josipa.

Iz prvega razreda se je posebnost odlikoval Boltar Albert, od katerega je bilo razstavljenih 17 risarij, prostoročnih geometričnih in mizarških predmetov. Posebno so tudi dopadale občinstvu risarije Božič Rafaela, Domevšek Ignacija, Kavčič Ivana, Marušič Franciška i. t. d.

Risarije učencev pripravljalnega tečaja so kazale v obče lep napredek, kar se je razvidilo posebnost na izdelkih učenca Josipa Markovičiča.

Iz razloženih knjižic in mnogovrstnih prošelj, ki so slehernem rokodelcu neobhodno potrebne, se je vsakdo prepričal, da so si učenci pridobili tudi v obrtnem računstvu in spisju lepih vodil za njih prihodnji poklic.

Vše Vodnik je trdil, da je Slovenec za uk prebrisane glave. In v resnici je to dokazala v polni meri razstava učenskih izdelkov. Naša mladina je zdrava, čila in nadarjena, le vzbuditi je treba dremajoče moči, in prepričali se bomo da je naša mladina za vse sposobna. To pa stori naša obrtno-nadaljevalna šola, ki je nalašč ustanovljena za naše mlade obrtnike in trgovce, ki postanejo sčasoma naši meščani. Gotovo pa je, da bodo gospodarili oni, ki so na duhu močnejši in bolj izobraženi, dočim bodo šibkejši in manj izobraženi vedno le hlapčevali. Roditelji, skrbite toraj, da bodo vaši sinovi, ki so si izbrali katerokoli rokodelstvo, redno hodili v obrtno-nadaljevalno šolo.

Gg. mojstrom pa bodi povedano, da bi v lastnem interesu morali redno pošiljati svoje rokodelce učence v šolo. Saj se je vsak mojster prepričal, kolike nadlege in nevednosti ima z okornimi in nevednimi učenci, koliko tvarine mu pokvari in kakšni so njih izdelki. Nasprotno mu je pa vzbujen in prebrisan učenec na veliko korist, ker tekmuje v zadnjih učenskih letih celo z rokodelskimi pomočniki. Ni li to lep dobiček za gospodarja? Zgubo pri delu, katero ima gospodar zaradi 3—5 ur na teden, ko hodi učenec v šolo, povrne mu učenec v obili meri, tedaj, ko se je dobro izurilo njegovo oko in razvil njegov duh.

Če so učenci — žalibog večinoma, pri neredni šolski hoji take lepo napredovali, koliko večji ne bi bil vspeh, ako bi bili hodili redno v šolo.

Dan danes, ko se tako hitro napreduje v vsaki stroki, pohiteti moramo tudi mi, sicer bomo vedno hlapčevali tujim gospodarjem. Vse zastoj je vpiti po napredku. Ako se ne poslužimo pravih sredstev, bomo vedno le nevedni težaki pri vseh naših telesnih in dušnih zmožnostih. Ako hočemo postati povsod sami svoji, skrbeti moramo za to, da nadarjenost naše mladine postane temelj naše samostojnosti in ob enem gonilna moč našega delovanja. In to nadarjenost moramo podkrepiti jedino le z vstrajnim in neumornim poukom. Zatorej roditelji in gg. mojstri skrbite, da bodo vaši sinovi, oziroma rokod. učenci, marljivo hodili v obrtno-nadaljevalno šolo, da postanejo razumni, spretni in pošteni obrtniki, ker le taki postanejo pravi gospodarji domače obrti, ter bodo na svojem svoji gospodarji.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz Kožbane. — (Odgovor dopisnikom iz Mirnika in Golobrd, priobčenega dopisa v „Soči“ štev. 36. z ozirom na dopis iz Mirnika v „Primorcu“ štev. 25 od dne 19. junija t. l.) —

Jaz sam ne vem ali res ne razumete, ali pa le nočete razumeti kar sem Vam v 41. in 42. štev. „Gorice“ pisal. Zatorej Vam še enkrat povem, dopisa iz Kožbane v „Primorskem Listu“ štev. 17 nisem jaz pisal, ampak le odgovornost istega sem jaz prevzel, in to še le potem, ko sem v „Soči“ štev. 36. čital Vaš nepopolno objavljeni utok, in to mi je dalo povod, da sem v 41. in 42. štev. „Gorice“ zahteval od Vas, da še enkrat objavite utok popolnoma takšen, kakoršnega ste namestništvu poslali. Potem bi Vam bil tudi jaz dal ravno takšen odgovor, kakoršnega sem dal c. kr. namestništvu na Vaš utok, ker bi se ne strinjalo, če bi Vam isti odgovor dal na v „Soči“ priobčeno Vaše čenčanje.

V Vašem dopisu v „Primorcu“ štev. 25. trdite da ste Vi natančno objavili celi utok v „Soči“ in da ne veste o njem nič drugega, ter zahtevate da naj na isto odgovorjam in če vem o utoku kaj več, naj navedem.

Prej pa Vas moram še opomniti, da boljše prečitajte moj dopis v „Gorici“, kajti tam ne pravi da je več točk v utoku kakor v dopisu, ampak da je bilo v posameznih točkah utoka mnogo več navedenega, kar v Vašem dopisu pogrešam, in ravno to kar ste izpustili, je napravljalo vsebini točk utoka vse drugo lice, kakor imajo te točke v dopisu.

Da ne porečete da se Vašim izbranim „ročicam“ izogibljem, pa jih pogledajte. —

1) Da so se volitve po navadi vršile v obč. pisarnici, in da sem jih zdaj prestavil v šolsko sobo, to je res. To pa sem storil ravno zaradi Vas, ker sem slišal večkrat tožbe, da je v občinski pisarnici premalo prostora za volitve. V tej točki pa pogrešam, kar ste v utoku trdili, da volitev ni pričela ob določeni uri. No, volilna komisija je bila točno ob uri pripravljena. Ako ste pa Vi volilci imeli nujnejše opravke semtertja po „kantonih“, in da se niste udeležili volitve ob določeni uri, je to Vaša krivda.

2.) V točki dve ste izpustili vse, kar ste v utoku pod to točko navedli in sicer, da niso bile volitve pravilno razglašene, ter da so se po navadi vršile volitve v obč. pisarnici, a zdaj da sem prestavil volitev v šolsko sobo, in da so volilci vsled nevednosti kje da se volitev vrši, čakali pred obč. pisarno, kedaj se vrata odpro in volitve prično. In da bi volilci zaradi tega volitev zamudili? To je pač smešno. Skrbni volilec bi gotovo od 9—12 ure ne stal pred vrati obč. pisarnice ter zrl v na vratih pribiti razglas, da se vrše volitve v šolski sobi. Ako bi pa bil kakšen izmed volilcev, ki ne zna čitati, bi isti tudi ne čakal pred obč. pis. 3 ure časa, ampak vprašal bi koga, kje da se vršijo volitve. Jako prismojen bi mogel biti oni, ki ne bi mogel v Kožbani dobiti volilne sobe, posebno ker je bila Kožbana polna ljudstva.

3.) Šolska priprava se je odstranila, tako, da so imeli volilci in cela volilna komisija dovolj prostora. Imenujte enega ki bi ne mogel priti do volitve zaradi pomanjkanja prostora, drugače je Vaša trditev neresnična. V tej točki pogrešamo kar ste v utoku omenili gledé županove stranke. S tem, da imenujete županovo stranko, imenujete me kot voditelja stranke. Dokazite mi, kake stranke voditelj sem bil jaz! V tej točki utoka ste tudi zapisali, da se je volilec županu priljubljene stranke dovolil vstop k volitvi še potem, ko so bila že vrata zaprta, dočim se je vsakomur Vaše stranke zabranil vstop, ter da so Vašega volilca Janeza Magnana celo vrgli iz vo-

vsebinsko ima ta točka v Vašem utoku in kako vsebinsko ima ta točka v Vašem dopisu. Ako trezno čitate, se pač prepričate da v utoku je vse Vaše „orožje“ stalo obrnjeno proti meni, dočim je sedaj v Vašem dopisu isto „orožje“ obrnjeno zdaj bolj proti zraku.) Na Vaše trditve zahtevam dokaze.

1. Komu se je dovolil vstop k volitvi potem, ko so že bila vrata zaprta? 2. Kdo je vrgel J. Magnana iz volilne sobe? Na dan z dokazi!

Poslušajmo kaj pravi o ti stvari občinski obhodnik: Ko je predsednik volitve zaprl opoludne vrata, je mene postavil pred vrata, da vsakomur zabranim vstop. Kmalu pa se je nabralo nekoliko volilcev pred vrati, ki so siloma hoteli vdreti v volilno sobo. Temu nastopu se jaz protivim, ter jim rečem, da zdaj je vsakemu prepovedan vstop. Na to mi odgovorijo isti, zakaj sem pa pustil J. Magnana noter, ko so že bila vrata zaprta. Na to jim jaz ugovarjam, da jaz nisem nobenemu dovolil vstopa; a isti še dalje trdijo, da je šel J. M. potem noter, ko so že bila vrata zaprta. Zdaj sem se hotel res prepričati, odprem vrata in resnično vidim omenjenega J. M. ravno blizu vrat. Pokličem ga ven, ter rečem istim. Ker trdite da je ta šel v volilno sobo, potem ko so že bila vrata zaprta, ga imate tu. Tako toraj občinski obhodnik!

Ste-li zdaj prepričani, da so le Vaši volilci izzvali ven Vašega „tihotapca“? Ko sem pa jaz kot predsednik volitve izvedel za ta slučaj, pomnožil sem stražo na vratih s tem, da je stopil tudi c. kr. orožnik pred vrata, ter zabranil vsakomur vstop. (Dalje pride.)

S Sušaka pri Reki. — (Izv. dop.) (Žalostne hrvatske narodno politične razmere in sedanja nemiri po Hrvatskem.) — Vprašali ste me, naj bi Vam nekoliko opisal naše razmere in nemire. Da so te razmere jako žalostne, doznali ste že iz raznih listov. Tu vam pa pošljem reški „Novi list“ štev. 139., 24. junija t. l., ki priobčuje jako jedernat članek o vsem tem, kar se pri nas dogaja. Zdaj je pri nas še precej mirno, četudi se ni še odpravila nagla sodba. Med nemiri bival sem večinoma na Trsatu; a tu je bilo mirno. Ne pa tako na Sušaku in v njegovi okolici. Najhuje pa je bilo gotovo v Bakru, v Grobniku, v Hreljinu, v Zlobinu, v Grižanah in v Bribiru. Prave junakinje so bile v Hreljinu žene, kajti moč ni bilo doma, ker se nahajajo večinoma v Ameriki. Ko je vprašal orožnik neko ženo, ako se je udeležil demonstracij tudi njen mož, odrezala se je ta: „Saj bi me bilo tudi sram biti mu žena, ako bi ne bil tega storil“. Ko je izpraševalni sodnik iz Bakra neko ženo vprašal, kako se imenuje, hotela je ona poprej vedeti, kako da se imenuje on. Ko ji je ta rekel, da se imenuje Starčević, odgovorila mu je ona: „Ne Starčević se ne zovete Vi, nego zovete se Sljepčević, jerbo Starčević bio je pošten čovjek!“ Ko ji je na to izpraševalni sodnik zažugal z ječo, odgovorila mu je, da se prav nič ne boji, češ, da živi že 62 let, namreč odkar je živa, v ječi, ker je itak cela Hrvatska za Hrvate prava pravcata ječa.

Nobeno čudo ni, da je pri nas vse zadolženo. Kako pa da se pri nas ljudstvu naklada dolg, pokaže naj vam ta-le slučaj. Podravina je bila še do pred nekaj let popolnoma nezadolžena. Prišli so pa tje uradniki, ki so hoteli jako dobro živeti, a niso imeli za to zadostnih plač; in kaj so napravili? Hodili so po najrazličnejših nepotrebnih komisijah, povlekli denara dotične komisije iz blagajnic, potem pa naprtili vse te stroške narodu. Strašna je tudi pri nas občinska uprava. Kot občinski uradniki nastavljajo se pri nas zgolj le vladne kreatura. In ti ljudje postopajo tako samovoljno, da je grozota. Vsi protesti ne izdajo ničesar. Vladi je le na tem ležeče, da so ji uradniki popolnoma udani, ter da se slepo pokore nianim nakanam. Sicer vlada po celi

Hrvatski velika revščina; in vse to vsled velikih krivic, ki se godé v vsakem pogledu hrvatskemu ljudstvu. Čitali ste gotovo v „Correspondenzblattu“, kako okrožnico je tizdal ostrogonski primas — Vascary na svojo duhovščino gledé madjariziranja. Tudi je znano, da se je pok. kardinal Hajnald v neki okrožnici sam pohvalil, koliko je storil za madjarizacijo. Tudi kaločki ordinarijat je svoječasno odredil ravno nasprotno temu, kar je Rim zapovedal, da se ima namreč veronauk podučevati v materinem jeziku. Madjarski škofje zahtevajo celo, da se uvede madjarsčina tudi pri rusinskih unijatih kot cerkveni jezik. V tem smislu obračajo se pogostoma do Rima. Navzlic temu pa, da se jim Rim nikakor ne uda, uvedlo se je vsejedno v unijatskih cerkvah, v najnovejšem času še precej madjarsčine. Ako Vam povem, da imajo na Ogrskem duhovniki večinoma vse ljudske šole v svojih rokah, a da se pri vsem tem tam na grozovit način širita židovstvo in frama-zonstvo, potem je dovolj rečeno. Sicer pa se, kakor čitam v listih, tudi v Cislit-vanju ne pripravljajo posebno lepe reči, posebno pa ne za katoliško cerkev in za Slovane. Vse kaže, kakor da bi se res hotelo vresničiti prerokovanje onega duhovnika na G., ki je leta 1843. zapisal v matrike, da leta 1943. o Avstriji ne bode več govora. Da se pa to ne zgodi: Videant consules!

Iz Prage, dne 15. julija 1903. — (Poziv slovenskim abiturientom). — Dospeli ste do važne dobe, ko Vam je treba resno in temeljito premisliti, kam naj se obrnete in kakim znanostim se imate posvetiti v bodoče. Pri tem za Vas toli odločilnem koraku se obrača podpisano društvo posebno do onih tovarišev abiturientov, kateri nameravajo nadaljevati svoje študije na kakem vseučilišču. Dobro Vam je treba tedaj preudariti katero vseučiliško mesto da si izberete v ta namen! Sicer nikdar ne mislimo pre-cenjevati in prehaljevati lepoto in ugo-dnosti mesta, katero smo si mi izbrali za svoje akademično izobraževanje, toda smelo lahko trdimo, da je za slovenskega dijaka-akademika a pač najprimernejše in najznamenitejše tako mesto zlata slo-vanska Praga.

Dasi je Praga od naše domovine precej oddaljena, vendar ne sme ta okol-nost nikogar pred njo strašiti, kajti v prvi vrsti je tu razmeroma zelo ceno življenje, kakor morda v nobenem drugem vseučiliškem mestu, in to je za sloven-skega dijaka dokaj odločilno in važno. Dalje pa moramo odkrito povdarjati, da se čutita Slovena popolnoma domačega med svojimi slovanskimi brati Čehi, ki Slovenci vsikdar z odkritosrčnim veseljem vabijo in sprejemajo v svojo prijazno in prijetno sredo. Kjerkoli po drugih mestih študira slovensko dijaštvo, povsodi mu je mestno prebivalstvo po svojem mišljenju tuje in nasprotno, da celo so-vražno, ter je njegovemu svobodnemu gibanju in napredku neprijazno: nasproti temu pa ga ljubeznivo prebivalstvo kral-jevske Prage v njegovem stremljenju po izobrazbi ne le ne ovira, temveč mu stoji prijateljsko ob strani in ga ob vsaki pri-liki podpira.

Ne dvomimo da ima slovenski abi-turient, naj je že študiral v slovenski Ljubljani ali pa v nadri-nemškem Celju, popolnoma trdno in neomagljivo slovansko mišljenje in prepričanje, vendar pa je odločno slovanska Praga zlasti za vsa-kega Slovenca v tem oziru velikega po-mena, ker ravno tu more spoznati pravo slovansko življenje, tu se uči spoznati visoko kulturno, gospodarsko in politično stopinjo bratskega naroda češkega, tu ima ugodno priliko vsestransko razbistriti si svoje duševno obzorje in se poleg tega igraje priučiti še jednemu slovanskemu jeziku in tako dobiti ključ do bogatih zakladov vsestranskega češkega slovstva.

Slovenski akademiki praški so si osnuli pred dobrim letom tudi svoje lastno središče, kjer je vsak slovenski dijak dobrodošel tovariš neglede na nje-govo osebno ali politično prepričanje.

Društvo si je nabavilo v tem času že precejšno knjižico ter razpolaga z dobro čitalnico, z raznovrstnimi in raznojezični časopisi in revijami. V društvu samem pa sta se razvila tudi pevski zbor in tehnični klub. Razen tega se je ustanovil letos v Pragi tudi „Češko-slovenski, akad. planinski krožek“, ki ima še posebej lepo nalogo zblíževati slovenske in češke akademike ter vzbujati in širiti zanimanje med Čehi za naše krasne slovenske planine.

Iz teh skromnih podatkov je razvidno da je stolpca Praga v resnici najpri-mernejše mesto za nadaljevanje in spo-poljevanje vseučiliških študij, in raditega vabimo torej Vas, slovenske abituriente, da se v kolikor mogoče obilem številu odzovete našemu prijateljskemu vabilu!

Tozadevna natančnejša pojasnila daje razen spodaj podpisanih tudi tov. Viljem Kuček, stud. ing. v Žalcu na Šta-jerskem.

Za odbor
slov. akad. društva „Ilirija“ v Pragi
Egon Staré, Josip Marn,
tč. predsednik tč. tajnik
Ljubljana, Villa Mary. v Trpovljah

Politični pregled.

Prememba v ministerstvu?

„Slowo Polskie“ poroča, da se misli Körber na ta način rešiti, da rekonstruira svoje ministerstvo, in sicer tako, da iz-roči justični portfelj nekemu poljskemu uradniku, poljedelski portfelj pa nekemu češkemu uradniku.

Dogodki na Hrvatskem.

Novi hrvatski ban, grof Pejačević je razvil v klubu vladne narodne stranke te dni svoj program in je rekel, da smatra kot svojo prvo dolžnost gledati na to, da se dožene med Ogrsko in Hrvatsko definitivna sprava glede finan-cijalnega vprašanja. Potem je rekel, da hoče odpraviti vse krivice, posebno pa da bode strogo na to pazil, da dobe Hr-vatje vse pravice, ki so jim zajamčene v nagodbi. Listi poročajo tudi, da na-merava novi ban predlagati kralju, da se pomilostijo vsi oni, ki so bili kaznovani zadnja dva meseca zaradi izgrede.

Župnik Jemeršič in njegov kaplan Šuster, ki sta bila kaznovana na šest-mesečno ječo, nahajata se že na prostem. Isto tako na prostem so baje tudi oni, ki so bili kaznovani zaradi izgrede v Za-prešiču.

Varaždinske ječe so vse polne. Ve-čina ujetih pa je zaprta v hlevu ulanske eskadrone.

V Kelemenu so vojaki zabodli kakih 50 ljudi. Vsi so ranjeni na hrbtu, kar kaže, da je bil nastop vojaštva z orožjem nepotreben. Doslej ni bil iz Kelemena še nihče zasilan in nihče zaprt, kar je tudi dokaz, da so ljudje po nedolžnem trpeli.

V Ivanču teče preiskava proti vsem, ki so zadnje nedeljo hoteli iti v župnišče, da podpišejo peticijo za finan-cijalno samostojnost. Vojaki so atakirali ljudstvo po naročilu okrajnega predstoj-nika dr. Brezinščaka, a častniki pravijo sami, da zato ni bilo povoda, in da je okrajni predstojnik sam kriv vsega, kar se je zgodilo. Pri sodnji so vojaki pri-čevali na korist obtoženim kmetom.

Madjarski napis

na poslopu obratnega ravnateljstva dr-žavnih železnic v Zagrebu, kateri napis je bil prvi vzrok demonstracijam in iz-gredom, je bil v petek odstranjen. Drugi napis se ni napravil.

Na skrajnem vstoku.

Pred par tedni je časopisje mnogo pisalo o morebitni vojski, ki bi imela nastati med Rusijo od jedne, in med Ja-ponsko in Zjedinjenimi državami od druge strani. Povod ti vojski bi bil ta, da je Rusija hotela prepovedati tujim državam vhod v mandjurske luke. Bilo je zaradi tega v Port-Arturu celó posvetovanje ruskih generalov, pod predsedstvom rus-kega vojnega ministra Kuropatkina. Vse je nevstrpljivo pričakovalo izid tega po-svetovanja, ker od tega posvetovanja bilo je odvisno, ali pride do vojske ali pa tudi ne. Zdaj poročajo listi, da se je Rusija japonskim zahtevam toliko udala, da dovoljuje tudi drugim državam, da smejo njih trgovske ladje pripluti v mandjurske luke. Sicer si je pa pridržala Rusija vso upravo v Mandjuriji.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — Kakor smo zadi-njič poročali, prišlo je na ulici v Gorici prejšnji teden gospo Marijo Žejn, c. kr. poštarica iz Mirna, zlo in da se je mo-

rali prenesti v bolnišnico. Kasneje smo pa doznali, da je gospo Žejn zadela kap in da je v bolnišnici že po kratkem času umrla. — Umrl je v tukajšnji bol-nišnici usmiljenih bratov po dolgi in mučni bolezní odvetniški koncipijent g. Ludovik Gulin. Pokopali so ga v so-boto. — N. p. v m.!

Imenovanje. — Imenovan je viš-jim računskim svetnikom in načelnikom računskega oddelka pri finančnem rav-nateljstvu v Trstu g. Maksimiljan Schall-gruber, t. j. oni gospod, kateremu se je moral umakniti g. Bajc, katerega umirovljenje je vzbudilo med uradnimstvom toliko nevolje. To je pa res hitro šlo, prav s parom, kar je toliko značilnejše, ker je znano, da se ravno pri finančnem ravnateljstvu v Trstu uradniška imeno-vanja tako zavlačujejo, kakor ne pri no-benem drugem oblastvu.

„Krojaška zadruga“ — rešena. Iz zgodb sv. pisma je znano, da moabit-ski kralj Balak v Mezopotamiji je poklical preroka Bileama ali Balaama, da bi pre-kiel izraelsko ljudstvo, ki je bilo že pre-magalo Basan in deželo kralja Sihon ter se je pripravljalo, da si podvrže deželo moabitsko; ali besede kletve, katere je Bileam izgovarjal, so se preobračale v njegovih ustih v besede blagoslova in iz-rekel je imenitno prerokbo o prihodu Izvilečarja. Na to dogodbo smo se spom-nili, ko smo čitali „Sočin“ članek od pre-tekla srede, da je „Krojaška zadruga“ propala. Članek, katerega nikdo ne pozna od dobre strani, pripoveduje, da „Kro-jaška zadruga“ je imela za 120.000 K lepega blaga, katerega jo je oropala „Cen-tralna posojilnica“ za borih 55.000 K, tako da prva je bila oskudovana ali osle-parjena za celih 65.000 K. Lasje so se nam jezili, ko smo čitali to „sramotno kupčijo“, katere so zmogli le ti šmentani klerikalci. Oslepariti na en mah ubogo zadrugo in njene še ubožnejše člane za svitlih 65.000 K! To je grozen čin, ka-terega more po vednosti maščevati le junak iz Gosposke ulice, ki se bori ne-trudno liki sv. Jurij s klerikalnim zmajem.

Ali glej, v današnji „Gorici“ čitam, da znesek 55.000 K je le številka, s ka-tero računa „Centralna posojilnica“; a blago, vredno 120.000 K (po „Sočini“ trditvi), se prodaja do cela na račun „Krojaške zadruge“. Ako je g. Avrelj Bisail znal prodajati blago za 10% draže nego je njega stalo, bo znal g. Božidar Hribar, ki je starejši in razumnejši od njega, prodajati izročeno mu blago vsaj z dobičkom 15% ter pokrivati z njim upravne stroške. „Krojaška zadruga“ dobi tedaj za svoje blago, če je res toliko vredno, kakor trdi „Soča“, čistih 120.000 K; 20.000 K ima dobiti od raznih dolžnikov, ki so v prejšnjih časih kupili blago, pa ne plačali; ima torej aktivov 140.000 K. Tem aktivom nasproti stojijo pasiva, nam-reč 115.000 K dolga pri „Centralni po-sojilnici“ in 30.000 K deležev, skupaj 145.000 K (kakor pravi „Soča“). „Cen-tralna posojilnica“ je v prijetnem polo-žaju, da od svojih tirjatev lahko popusti 10% ali 11.500 K; deleži so se v teku leta znižali za kakšnih 2.500 K, tako da konečni pasivum bi znašal 14.000 K manj, torej le 131.000 K, in da bi preostajalo po izplačanih deležih še 9.000 K gotovine, ki bi se poklonila kot nagrada bivšemu poslovođji Avrelju Bisailu za njegov trud, ali pa, kar bi bilo bolje, kot 30% divi-denda na vse deleže. Hotel je dokazati, da „Krojaška zadruga“ je propadla; a dokazal je s svojimi številkami, da „Kro-jaška zadruga“ lahko izplača, ko prodava vse blago, vse deleže in še 30% divi-dende na vrh. Kaj hočete več?

Kje so deleži, vplačani v „Kro-jaško zadrugo“? — Kdor je čital paz-ljivo dosedanje račune in bilance „Kro-jaške zadruge“, se je prepričal, da vpla-čani deleži, rezervni zalog in drugo njeno imetje so založeni v blagu, katerega je g. Avrelj Bisail nakopičil v veliki meri v „Krojaški zadrugi“. To blago poseduje sedaj „Centralna posojilnica“ in je raz-prodaja brez vsakega rizika. „Krojaške zadruge“ popolnoma le na račun njenega dolga, tako, da s skupilom se plačajo najprej dolgovi, katere je napravil njen bivši poslovođa, naprednjak g. Avrelj Bisail, potem pa deleži, katere so vpla-čali zadrugniki, ako ne bodo hoteli trgo-vine dalje imeti. Komur je torej na tem, da pridejo zadrugniki do svojih deležev, tako da se jim lahko tudi v gotovini iz-plačajo, naj pridno kupuje v „Krojaški zadrugi“. V njenem blagu so dolgovi Bi-sailovi in deleži društvenikov; najprej je treba dolgeve plačati, a potem pridejo deleži na vrsto. Nevreden slovenskega imena je vsakdo, ki odganja odjemalce od „Krojaške zadruge“!

Dosledni pa smo! — Ko so ho-teli, da naj bi g. Medved dobil v roke „Krojaško zadrugo“, so upili, da je pa-sivna insolventna, da mora odprati ban-

kurz. — Opozorili so dunajski „Creditoren-Verein“, naj bo oprezen, ker njegovim članom preti nevarnost; nahujskal je nekdo Savorgnanija v Gorici, naj vloži tožbo proti „Krojaški zadrugi“, da ne zarubi njenega blaga pred njim „Cen-tralna posojilnica“; vložili so tožbo in prošnjo za rubež proti „Kroj. zadr.“ radi tirjatve, pri kateri je bila zadruga le po-rokinja; a dolžniki niso nadlegovali z izvršitvijo, dasi je znano, da ni praznih rok. — „Creditoren-Verein“ so stavili ugodne pogoje, da bi dobili moč do „Krojaške zadruge“; pisali so mu 8. fe-bruarja v nemškem jeziku „Vertrauliche Mittheilungen“ na papirju, ki nosi ime znane obrtne tvrdke v Gorici. — Ko je začela „Centralna posojilnica“ pogajanja z upniki, pisali so jim, naj se trdno dr-žijo, ker zadruga ni pasivna in ima trdno zaslabo. — Zdaj pa spet kličejo, da „Kroj. zadr.“ ni več, in tirjajo, naj se proglasi njena smrt. — Dosledni pa smo!

Ni bil učenec Heren. — Žal, da smo se v svoji nadi varali. Oni deček, katerega so v neki vasi blizu Verone, kakor smo omenili v zadnji štev. svojega lista, našli, žal, ni bil učenec Heren, pač pa neki deček F. Zato pa priporočamo še jedenkrat vsem, ki bi kaj izvedeli o učenecu Heren-u, da nemudoma obvesti, o tem njegove stariše, prebivajoče v Go-rici, v ulici Morelli štev. 36. V soboto pretekli so že trije tedni, odkar se deček pogrša. Obvestilo se je o tem potom listov in tudi uradnim potem razne urade, orožniške postaje in redarstvene oblasti, a pri vsem tem nima se toraj o dečku niti najmanjšega sledu. Ali ni to čudno?

Samo ob sebi se razume, da so dečkovi stariši v strašnih skrbih, ker ni izključeno, da se mu je tudi kaka nez-goda pripetila. O dečku pravijo, da je imel posebno veselje do prostega življenja v naravi in do kmetijstva. Zaradi tega je lahko mogoče, da se je ustavil pri kakem kmetu, ki ima posestvo v kakem bolj samotnem kraju in mu pri delu tako pridno pomaga, da ga kmet rad pridržuje. Glasi se tudi, da ga ljudje večkrat vide-vajo po mejah in samotnih krajih v go-riški okolici. Napročena je torej še je-denkrat čast. duhovščina na deželi in tudi slavna županstva, da o fantiču poiz-vedujejo. — Kdor bi fanta našel, ter ga privedel k starišem ali pa ga bi toliko časa pri sebi obdržal, da bi prišli stariši ponj, dobi od starišev nagrado v znesku 50 kron.

Hliša, ki se hoče podreti. — Po-slopje, v katerem imajo goriški ognjegasci shranjeno svoje orodje, in ki se nahaja v ulici Morelli, je baje v jako slabem stanju, in se je bati, da se samo poruši.

Razglas. — C. kr. kmetijsko dru-štvo razglašja: Namenjenih je za leto 1903. 2000 K podpore v prid razvitku in pomnožitvi sirarskih društev v deželi. Vabi se torej vse tega zanimajoče se stranke predložiti prošnje in teku časa do prvega avgusta t. l. c. kr. kmetijskemu društvu v Gorici. — Opozarja se isto-dobno da te prošnje morajo biti naprav-ljene na podlagi konkretnih vzrokov in v slučaju ustanovitve novih sirarskih društev, morajo se tudi priložiti dotične načrte in račune.

Tržaške reči. — Omenili smo v zadnji štev. našega lista, da je priobčil graški list „Grazer Tagblatt“ vest, da odstopi tržaški namestnik grof Goëss.

Tudi dunajska „N. Fr. Presse“ se je bavila s to zadevo in je pisala, da ni izključena sprememba na tržaškem na-mestništvu. Vse to je baje v zvezi z zadnjimi tržaškimi mestnimi volitvami. Nekaterim se zdi čudno, da ni še do danes potrjena izvolitev tržaškega žu-pana, in govori se celo, da ni izključeno, da ne bi bil tržaški mestni zastop raz-puščen. Prišli so baje na sled grdim sle-parijam, ki so se godile pri zadnjih mestnih volitvah v Trstu. Sicer pa je ravno zdaj obletnica govorice o odstopu grofa Goëssa.

Samo je letos domišljija tržaških politikov, ki čujejo travo rasti, bujnejša, nego je bila lani. Kakor posnemamo iz „Edinosti“, razširjajo se po Trstu letos najrazličnejše govorice. Govori se namreč, da je mestni svet razpuščen, da je že odklonjena potrditev župana, da je že imenovan vladni komisar, ki napravi red na magistratu, da je Kumar pobegnil, da je Benussi zaprt, da so se že odkrila velika poneverjenja, ki bodo spravila v zapor prveke tržaške „camore“, da je Jet-mar že vpokojen, da se Goëss ne povrne več v Trst itd. itd. Vse to pač kaže da se bližajo pasji dnevi!

„Prijatelj otroški“ ali darilo pobožnim šolarjem. (Spisal dr. Josip Somrek.) — To je mala molitvena knjižica, ki jo priporočamo za šolske molitve.

ko se ta udeležuje daritve sv. maše. Knjižica stane le 10 vin. in se dobiva pri knjigotrdcih in pri izdajatelju, gosp. dr. Josipu Somreku, v Šmarju pri Jelšah.

Zakupni razglas c. i. kr. vojaških skladšč in preskrbovališč zaradi zagotavljanja predmetov sena, slame, drv in premoga, potem deloma ovsa za leto 1903—1904. — Ta zakupna obravnava se bode obdržavala 5. avgusta 1903. v postaji in preskrbovalnem magazinu v Trstu za zakupni postaji Trst in Koper, dne 3. avgusta v postaji in preskrbovalnem magazinu v Gorici za zakupni postaji Gorica in Gradišče in dne 17. avgusta v postaji in preskrbovalnem magazinu v Trbižu za zakupno postajo Bovec (z zaporom bovške doline) in sicer za vse omenjene postaje glede drv za kurjavo za čas od 1. septembra 1903 pa do 30. aprila 1904, glede sena, slame, premoga in ovsa za čas od 1. oktobra 1903 pa do 30. septembra 1904. Za nastopne približne preskrbovalne potrebščine posadkinih čet, zavodov in deželno-brambovskih oddelkov: I. za zakupno postajo Trst: 67 porcij po 3400 gr. sena na dan, 67 porcij po 2100 gr. slame za steljo na dan, 202 m cent. slame za postelje na 4 mesece, 64 kg trdega lesa po 423 kg na mesec po leti, 53 m cent. premoga na mesec po leti, 340 m³ trdega lesa po 423 kg na mesec po zimi, 220 m cent. premoga na mesec po zimi. II. za zakupno postajo Gorica: 151 porcij sena po 3400 gr na dan, 120 porcij sena po 4500 gr na dan, 271 porcij slame za postelje po 2100 gr na dan, 172 m cent. slame za postelje na 4 mesece, 46/55 trbovliškega premoga po 423 kg na mesec po zimi in 213 60 po zimi. III. za zakupno postajo Gradišče: 3 m cent. po 2100 gr slame za postelje na 4 mesece, 2 m³ po 423 kg trdega lesa na mesec po zimi in 3 m³ po leti. IV. za zakupno postajo Bovec: 3 m cent. slame za postelje na 4 mesece, 1 m³ po 423 kg trdega lesa na mesec po leti in 10¹/₂ m³ po zimi. — Približna tekoča letna potrebščina znaša za I. zakupno postajo Trst: 900 m cent. sena, 550 m cent. slame za steljo, 660 m cent. slame za postelje, 2000 m³ trdega lesa, 1600 m cent. premoga. II. za zakupno postajo Gorica: 3792 m cent. sena 2040 m cent. slame za steljo, 516 m cent. za postelje, 1350 m cent. trdega lesa, 3187/685 m cent. premoga. III. za zakupno postajo Gradišče: 9 m cent. slame za postelje, 30 m³ trdega lesa. IV. za zakupno postajo Bovec: 9 m cent. slame za postelje, 65 m³ trdega lesa.

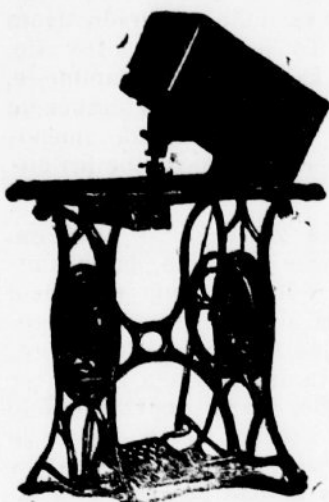
Loterijske številke.

18. julija.

Dunaj 11 41 40 13 18
Gradec 17 33 27 90 6

Fani Drašček, zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Jos. Munih

krčmar na Kornju

usoja se uljudno naznaniti, da prevzame s 1. avgustom krčmo

Štefana Kofola
na Tržaški cesti 21.

ki je priskrbljena tudi s hlevi za živino. — Priporoča se vže naprej slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. — Postrežba točna, cene zmerne.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi **svojo prodajalnico jestvin.**

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mлина v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnidarskič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

— Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Presrečno zahvalo izrekajo tem potom veleč. duhovščini, vsem sorodnikom, prijateljem in znanem za čast, ki so izkazali naši preljubljeni soprog oziroma materi, sestri

Mariji Žejn roj. Moser,

c. kr. poštarici v Mirnu pri Gorici,

ob času, ko smo jo spremili k večnemu počitku

žalujoči ostali.

V Mirnu, 20. julija 1903.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek *gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!*

Odda se v najem **tri pritlične prostore**

v ulici Vetturini št. 9.

Oglasiti se je v „Narodni Tiskarni.“

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri trdki

J. Zornik, Gorica

Gosposka ulica 7, zmiraj najbolj najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumbi, vezanja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najbolj vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljih moderce v vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakvrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Protokol. tvrdka
Lucijan Kovačič,
pri Sv. Luciji,

naznanja s tem častitim obrtnikom in trgovcem Soške, Baške in Idrijske doline, da je otvorila svojo veliko zalogo **pristnega tropinca, ovsa, koruze, moke** in vsakovrstnega kolonijalnega blaga, ter bo vse to razprodajala na debelo po **najnižjih** konkurenčnih cenah, ki ne presežejo nikdar Goriških tržnih cen na debelo. — Izvršuje vsako naročilo točno, kulantno in pri večjih na zahtevo tudi s prevajanjem blaga na dom priporoča se naklonjenosti svojih domačinov.

Sprejema hranilne vloge

katere obrestuje po 4¹/₂% polumesečno; ne vzdignene obrestipripisuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6%, in na vknjižbo po 5¹/₂%.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema nove člane

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

Vsak dan od 8. do 12. dop. in pond. in četrtek od 2. do 4. pop.